

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेश, विराटनगर

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत कृषि सेवा, एम्री. इन्जिनियरिङ समूह, सहायकस्तर पाँचौं तह, सब-इन्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा: यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क: २००

द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क: ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या अङ्कभार	समय
प्रथम	सेवासँग सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job based-knowledge)	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	Section A: २० प्रश्न x २ अङ्क = ४० अङ्क Section B: २० प्रश्न x २ अङ्क = ४० अङ्क Section C: १० प्रश्न x २ अङ्क = २० अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय	सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job based-knowledge)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	Section A: २ प्रश्न x १० अङ्क = २० अङ्क ४ प्रश्न x ५ अङ्क = २० अङ्क Section B: २ प्रश्न x १० अङ्क = २० अङ्क ४ प्रश्न x ५ अङ्क = २० अङ्क Section C: ४ प्रश्न x ५ अङ्क = २० अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट

द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको प्रश्नपत्रको माध्यम भाषा पाठ्यक्रमको विषयवस्तु जुन भाषामा दिइएको छ, सोही भाषाको आधारमा नेपाली वा अंग्रेजी मध्ये कुनै एक भाषा हुनेछ । तर विषयवस्तुलाई स्पष्ट गर्नुपर्ने अवस्थामा दुवै भाषा समेत प्रयोग गर्न सकिने छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ । दुवै पत्रको लिखित परीक्षा एकै दिनमा समेत लिन सकिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा OMR उत्तरपुस्तिका प्रयोग भएकोमा निर्देशित स्थानमा निर्देशन बमोजिम Bubble लगाउने र OMR बाहेकको उत्तरपुस्तिका प्रयोग भएकोमा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी Capital letters: A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । Small letters: a, b, c, d मा लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए त्यस्तो उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्रमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव परीक्षा योजनामा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा तीन महिना अगाडि संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराउन सकिने छ ।

पाठ्यक्रम लागू मिति: २०८२/४/१

प्रदेश लोक सेवा आयोग
कोशी प्रदेश, विराटनगर
प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत कृषि सेवा, एम्री. इन्जिनियरिङ समूह, सहायकस्तर पाँचौं तह,
सब-इन्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम र द्वितीय पत्र
सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job based knowledge)

खण्ड (Section) (A)- ४० अङ्क

- 1. General Agriculture and Agricultural Engineering**
 - 1.1 Principles of agronomy (cereals, cash crops, pulses, vegetables, fruits and oilseed)
 - 1.2 Introduction to sociology and rural development
 - 1.3 Elements of soil science (soil fertility, properties and classification)
 - 1.4 Soil water, soil moisture tension, infiltration, permeability, wilting coefficient and conductivity
 - 1.5 Plant water relationship, evaporation, transpiration and consumptive use, evapotranspiration (ET) estimation methods
 - 1.6 Water requirements, irrigation frequencies, and irrigation effectiveness
 - 1.7 Method of Irrigation (Furrow irrigation, border irrigation and check basin irrigation, Sprinkler and drip/tickle irrigation)
 - 1.8 Type of drainage system, surface and sub surface drainage system
 - 1.9 Ground water and aquifers, hydraulics of wells
 - 1.10 Water erosion (rain drop erosion, rill erosion, gully erosion, stream channel erosion)
 - 1.11 Human, animal, electrical and mechanical powers
 - 1.12 Introduction to primary and secondary agricultural implements
- 2. Surveying**
 - 2.1 General
 - 2.1.1 Classifications
 - 2.1.2 Principle of surveying
 - 2.1.3 Selection of suitable method
 - 2.1.4 Scales, plans and maps
 - 2.1.5 Entry into survey field books and level books
 - 2.2 Leveling
 - 2.2.1 Methods of leveling
 - 2.2.2 Leveling instruments and accessories
 - 2.2.3 Principles of leveling
 - 2.3 Plane Tabling
 - 2.3.1 Equipment required
 - 2.3.2 Methods of plane tabling
 - 2.3.3 Two and three point problems
 - 2.4 Theodolite and Traverse surveying
 - 2.4.1 Basic difference between theodolites and level equipment
 - 2.4.2 Temporary adjustments of theodolites
 - 2.4.3 Fundamental lines and desired relations
 - 2.4.4 Tachometry: stadia method
 - 2.4.5 Trigonometrical leveling
 - 2.4.6 Checks in closed traverse
 - 2.5 Contouring
 - 2.5.1 Characteristics of contour lines
 - 2.5.2 Method of locating contours
 - 2.5.3 Contour plotting
 - 2.6 Setting Out

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत कृषि सेवा, एग्री. इन्जिनियरिङ समूह, सहायकस्तर पाँचौं तह,
सब-इन्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

2.6.1 Small buildings

2.6.2 Simple curves

3. Construction Materials

3.1 Stone

3.1.1 Formation types and availability of rocks

3.1.2 Methods of laying and construction with various stones

3.2 Cement

3.2.1 Different cements: Ingredients, properties and manufacture

3.2.2 Storage and transport

3.2.3 Admixtures

3.2.4 Cement types and suitable for different works

3.3 Clay and Clay Products

3.3.1 Brick: type, manufacture, laying, bonds

3.3.2 Paints and Varnishes

3.3.3 Type and selection

3.3.4 Preparation techniques

3.3.5 Use

4. Mechanics of Materials and Structures

4.1 Mechanics of Materials

4.1.1 Internal effects of loading

4.1.2 Ultimate strength and working stress of materials

4.2 Mechanics of Beams

4.2.1 Relation between shear force and bending moment

4.2.2 Thrust, shear and bending moment diagrams for statically determinate beams under various types of loading

4.3 Simple Strut Theory

5. Hydraulics

5.1 General

5.1.1 Properties of fluid: mass, weight, specific weight, density, specific volume, specific gravity, viscosity

5.1.2 Pressure and Pascal's Law

5.2 Hydro Kinematics and Hydro Dynamics

5.2.1 Energy of flowing liquid: elevation energy, kinetic energy, potential energy, internal energy

5.3 Measurement of Discharge

5.3.1 Weirs and notches

5.3.2 Discharge formulas

5.3.3 Methods of discharge

5.4 Flows: Characteristics of pipe flow and open channel flow

6. Soil Mechanics

6.1 General

6.1.1 Soil types and classification

6.1.2 Three phase system of soil

6.1.3 Unit weight of soil mass: bulk density, saturated density, submerged density and dry density

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत कृषि सेवा, एग्री. इन्जिनियरिङ समूह, सहायकस्तर पाँचौं तह, सब-इन्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 6.1.4 Interrelationship between specific gravity, void ratio, porosity, degree of saturation, percentage of air voids air content and density index
- 6.2 Soil Water Relation
 - 6.2.1 Terzaghi's principle of effective stress
 - 6.2.2 Darcy's law
 - 6.2.3 Factors affecting permeability
- 6.3 Compaction of Soil
 - 6.3.1 Factors affecting soil compaction
 - 6.3.2 Optimum moisture content
 - 6.3.3 Relation between dry density and moisture content
- 6.4 Shear Strength of Soils
 - 6.4.1 Mohr-Coulomb failure theory
 - 6.4.2 Cohesion and angle of internal friction
- 6.5 Earth Pressures
 - 6.5.1 Active and passive earth pressures
 - 6.5.2 Lateral earth pressure theory
 - 6.5.3 Rankine's earth pressure theory
- 6.6 Foundation Engineering: Terzaghi's general bearing capacity formulas and their application

खण्ड (Section) (B):- ४० अङ्क

7. Structural Design

- 7.1 R.C. Section in Bending
 - 7.1.1 Under reinforced, over reinforced and balanced sections
 - 7.1.2 Analysis of single and double reinforced rectangular sections
- 7.2 Shear and Bond for a R.C. Section
 - 7.2.1 Shear resistance of a R.C. section
 - 7.2.2 Types of shear reinforcement and their design
 - 7.2.3 Determination of anchorage length
- 7.3 Axially Loaded R.C. columns
 - 7.3.1 Short and long columns
 - 7.3.2 Design of a rectangular column section
- 7.4 Design and Drafting of R.C. Structures
 - 7.4.1 Singly and doubly reinforced rectangular beams
 - 7.4.2 Simple one way and two way slabs
 - 7.4.3 Axially loaded short and long columns

8. Building Construction Technology

- 8.1 Foundations
 - 8.1.1 Subsoil exploration
 - 8.1.2 Type and suitability of different foundations: shallow, deep
 - 8.1.3 Shoring and dewatering
 - 8.1.4 Design of simple brick / stone masonry and RCC foundations
- 8.2 Walls
 - 8.2.1 Type of walls and their functions
 - 8.2.2 Choosing wall thickness, height to length relation
 - 8.2.3 Use of scaffolding

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत कृषि सेवा, एम्री. इन्जिनियरिङ समूह, सहायकस्तर पाँचौं तह,
सब-इन्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 8.3 Damp Proofing
 - 8.3.1 Sources of dampness
 - 8.3.2 Remedial measures to prevent dampness
- 8.4 Concrete Technology
 - 8.4.1 Constituents of cement concrete
 - 8.4.2 Grading of aggregates
 - 8.4.3 Concrete mixes
 - 8.4.4 Water cement ratio
- 8.5 Factors affecting strength of concrete
- 8.6 Form work
- 8.7 Curing

9. Soil and Water Engineering

- 9.1 Water Conveyance and Control
 - 9.1.1 Design of open channels, channel linings, drop structures and spillways, water control and division structures
 - 9.1.2 Design of under ground pipe conveyance system
- 9.2 Land Development: Land leveling-grading design methods, estimation of earthwork quantities, leveling and grading procedures, equipment for land grading and field layout
- 9.3 Ground Water, Irrigation Wells and Pumps
 - 9.3.1 Design of wells
 - 9.3.2 Wells construction procedures
 - 9.3.3 Indigenous water lifting devices, positive displacement pumps, centrifugal pumps, vertical turbine pumps, submersible pumps, propeller and mixed flow pumps, selection of pumps and their performances, repaired and maintenance
- 9.4 Water Erosion and Control Measures
 - 9.4.1 Soil losses and its measurement
 - 9.4.2 Erosion control measures (engineering and bioengineering methods)
 - 9.4.3 Conservation structures, watershed management and water harvesting techniques

10. Farm Structure Development

- 10.1 Planning of farmstead, farm residence, water supply and sanitation
- 10.2 Farm road, farm fencing, farm ponds, farm irrigation and drainage
- 10.3 Farm Structures
 - 10.3.1 Dairy barn (housing requirements, stanchion and loose housing barns with milking barn, pen barn)
 - 10.3.2 Poultry housing (housing requirements, types of poultry house, brooder house)
 - 10.3.3 Sheep and goat housing (types, housing requirements, construction material, layout)
 - 10.3.4 Swine housing (types, housing requirements, construction materials, layout)
 - 10.3.5 Aqua cultural engineering (types, pond construction)
- 10.4 Storage Structures
 - 10.4.1 Fodder storage structure, feed storage structure, food grain storage structure, indigenous storage structure, bag storage structure, grain bins, and modern godowns
 - 10.4.2 Farm machinery storage structure and farm workshop
- 10.5 Farm and Rural Electrification
 - 10.5.1 Power transmission and distribution, house wiring and its components
 - 10.5.2 AC motor (single phase and poly phase), starters, selection of electric motors, care and maintenance of electric equipment

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत कृषि सेवा, एम्री. इन्जिनियरिङ समूह, सहायकस्तर पाँचौं तह,
सब-इन्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

10.6 Micro-hydro power plants

11. Estimating and Costing

11.1 General

11.1.1 Main items of work

11.1.2 Units of measurement and payment of various items of work and material

11.1.3 Standard estimate formats of government offices

11.2 Rate Analysis: Basic general knowledge of the use of rate analysis norms prepared by concerned Ministry and the district rates prescribed by district co-ordination committee

11.3 Interpretation of specifications

11.4 Methods of valuation

12. Construction Management

12.1 Organization

12.1.1 Need for organization

12.1.2 Responsibilities of a civil overseer

12.1.3 Relation between owner, contractor and engineer

12.2 Site Management

12.2.1 Preparation of site plan

12.2.2 Organizing labor

12.2.3 Measures to improve labor efficiency

12.2.4 Accident prevention

12.3 Contract Administration

12.3.1 Contracts

12.3.2 Departmental works and day work

12.3.3 Types of contracts

12.3.4 Tender and tender notice

12.3.5 Earnest money and security deposit

12.3.6 Preparation before inviting tender

12.3.7 Agreement

12.3.8 Conditions of contract

12.3.8.1 General Condition of Contract (GCC)

12.3.8.2 Special Condition of Contract (SCC)

12.3.9 Construction supervision

12.4 Accounts

12.4.1 Administrative approval and technical sanction

12.4.2 Familiarity with standard account keeping formats used in governmental organizations

12.4.3 Muster roll

12.4.4 Completion report

12.5 Planning and Control

12.5.1 Construction schedule

12.5.2 Equipment and materials schedule

12.5.3 Construction stages and operations

12.5.4 Bar chart

12.5.5 Extension of Time (EOT)

13. Rural Engineering

13.1 Green Roads

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेश, विराटनगर

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत कृषि सेवा, एम्री. इन्जिनियरिङ समूह, सहायकस्तर पाँचौं तह, सब-इन्जिनियर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

13.2 Water Supply and Sanitation Engineering

13.2.1 General

13.2.2 Objectives of water supply system

13.2.3 Source of water and its selection: gravity and artisan springs, shallow and deep wells; infiltration galleries

13.2.4 Gravity Water Supply System

13.2.5 Design period

13.2.6 Determination of daily water demand

13.2.7 Determination of storage tank capacity

13.2.8 Selection of pipe

13.2.9 Pipe line design and hydraulic grade line

13.3 Bio engineering Measures

13.4 Renewable Energy

खण्ड (Section) (C):- २० अङ्क

1. नेपालको संविधानको भाग १ देखि ५ र भाग १३ देखि २२ सम्म तथा अनुसूची ५ देखि ९ सम्म
2. प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ (कोशी प्रदेश)
3. प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०८१ (कोशी प्रदेश)
4. स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० (कोशी प्रदेश)
5. प्रदेश सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०७६ (कोशी प्रदेश)
6. प्रदेश सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०७७ (कोशी प्रदेश)
7. प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ (कोशी प्रदेश)
8. प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०८१ (कोशी प्रदेश)
9. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ (कोशी प्रदेश) को परिच्छेद १ र परिच्छेद ६ सम्बन्धी जानकारी
10. कोशी प्रदेशको योजनावद्ध विकास तथा चालु आवधिक योजना सम्बन्धी सामान्य जानकारी

नोट: प्रथमपत्रको वस्तुगत पत्र सामान्यतया देहाय अनुसारका इकाइबाट देहाय अनुसार पत्र सोधिने छ।

विवरण	खण्ड A						खण्ड B						खण्ड C							
इकाई	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१	२-३	४	५-६	७-८	९	१०
पत्र संख्या	४	४	३	३	३	३	३	३	३	३	२	३	३	२	१	१	२	२	१	१

द्वितीय पत्रको विषयगत पत्र सामान्यतया देहाय अनुसारका इकाइबाट देहाय अनुसार पत्र सोधिने छ।

विवरण	खण्ड A						खण्ड B						खण्ड C					
इकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११-१२	१३	१	२-३-४	५-६-७-८	९-१०		
पूर्णाङ्क	१०	१०	५	५	५	५	१०	१०	५	५	५	५	५	५	५	५		
पत्र संख्या	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१		